पूर्वा

कृषिदूत

प्रबोधनातून परिवर्तन... मासिक

वर्ष १२ । अंक ७ । ऑगस्ट २०२१ । नाशिक
पाने ६४ । मूल्य रु. ३५/-
(प्रत्येक महिन्याच्या ५ तारखेला
नाशिक एच.ओ.मधून वितरित केला जातो.)

- मध उत्पादकांच्या ‘फार्मर्स प्रोड्युसर कंपन्यां’ची स्थापना
- सहकाराशिवाय समाजाचा उद्धार नाही!
- थेट परकीय गुंतवणूक आणि कृषिक्षेत्रातील संभाव्य स्थित्यंतर
- मातीच्या सर्वांगीण आरोग्याची जपणूक आवश्यक!
- मक्यावरील लष्करी अळीचा बंदोबस्त
- ‘अर्बन फार्मिंग’ ही काळाची गरज
- पिकाच्या आधारभूत किंमती खरंच शेतकऱ्यांना मिळतात का?
- लिंबाचे विविध प्रक्रियायुक्त पदार्थ
- दुधाचे पाश्चरीकरण म्हणजे काय?

आदर्श गांव
सेवरगांव
(Miniature Village Model)

बसवंत गार्डन हे उत्तर महाराष्ट्रातील कृषीक्षेत्राशी संबंधित एक महत्त्वाचे केंद्र असून **'गांव समृद्ध तर देश समृद्ध'** ही खूप महत्त्वाची विचारधारा आम्ही या ठिकाणी मांडली आहे. खेड्यापाड्यांचा विकास झाला तरच भारताचा विकास होणार आहे.

यातील दुसरी विचारधारा म्हणजे **गांव तेव्हाच समृद्ध होईल जेव्हा ते जलसमृद्ध असेल.** तिसरी विचारधारा म्हणजे **गांव तेव्हाच समृद्ध होईल जेव्हा फळभाज्यांवर प्रक्रिया होईल.**

भरघोस उत्पादन आल्यानंतर जर शेतीमालावर प्रक्रिया केली तरच गांव समृद्ध होणार आहे. या विचारांचा प्रसार व प्रत्यक्ष कृती करण्यासाठी **बसवंत गार्डन** मध्ये कृषी क्षेत्रातील विविध संकल्पना स्वतंत्रपणे मांडल्या आहेत. यातील प्रत्येक संकल्पनेला स्वतंत्र अस्तित्व असून त्याची एकत्रित मांडणी म्हणजे ग्रामीण भागासाठी एक आदर्श मॉडेल आहे.

या प्रकल्पाला भेट दिल्यास स्वयंपूर्ण **'आदर्श गांव-सेवरगांव'**च्या प्रतिकृतीतून ग्रामीण भागातील आदर्श तशीच सर्वांगसुंदर जीवनपद्धती जाणून घेता येईल. तसेच उद्योग-व्यवसाय, प्रक्रिया उद्योग व मधमाशी पालनातून शाश्वत शेती आणि उद्योजकता विकास यासारख्या अनेक संकल्पनांविषयी माहिती एकाच ठिकाणी मिळू शकणार आहे. तरी या नाविन्यपूर्ण प्रकल्पाला आपण अवश्य भेट द्यावी आणि सुरू केलेल्या या उपक्रमाचा लाभ घ्यावा.

संपूर्ण कुटुंबासह व मित्रपरिवारासह अवश्य भेट द्या !

बसवंत गार्डन

आदर्श गांव
सेवरगांव
(Miniature Village Model)

अंतरवेली फाटा, मुखेड, ता. निफाड जि. नाशिक
श्री. अविनाश पवार - ९९२२५ ०९६६८

अनुक्रम

पूर्वा कृषिदूत
प्रबोधनातून परिवर्तन... मासिक
वर्ष १२ । अंक ७ । ऑगस्ट २०२१ । नाशिक
पाने ६४ । मूल्य रु. ३५/-

■ **चिंतन**
सहकाराशिवाय समाजाचा उद्धार नाही!
डॉ. बी.बी. पवार । ४

■ **संपादकीय**
थेट परकीय गुंतवणूक आणि कृषिक्षेत्रातील संभाव्य स्थित्यंतर
डॉ. भास्कर गायकवाड । ७

■ **पारावरच्या गप्पा**
पिकाच्या आधारभूत किंमती खरंच शेतकऱ्यांना मिळतात काय?
(सौजन्य : 'पूर्वा कृषिदूत' परिवार) । ११

■ **नवी आशा, नवी दिशा**
'अर्बन फार्मिंग' ही काळाची गरज
(सौजन्य : 'पूर्वा कृषिदूत' परिवार) । १४

■ **मंथन**
मातीच्या सर्वांगीण आरोग्याची जपणूक आवश्यक!
डॉ. योगेंद्र नेरकर । १७

■ **देखभाल**
मक्यावरील लष्करी अळीचा बंदोबस्त
डॉ. एस.टी. आघाव । २०

■ **पशुपालन**
यशस्वी दुग्ध व्यवसायासाठी वासरांचे योग्य संगोपन हवे
डॉ. स्मिता कोल्हे । २४

■ **दुग्धशास्त्र**
दुधाचे पाश्चरीकरण म्हणजे काय?
डॉ. श्रीकांत खुपसे । २७

■ **निगराणी**
ऊसावरील किडींचे नियंत्रण
राधिका वसू । ३०

■ **पीकसंरक्षण**
ज्वारी पिकाचे एकात्मिक संरक्षण
शंतनु जायले । ३४

■ **खतनियोजन**
हिरवळीची खते पीकवाढीसाठी उपयुक्त
प्रा. शरद पवार । ३८

■ **तणनियंत्रण**
अमरवेल तणाचे असे करा व्यवस्थापन
प्रा. श्वेता गणवीर । ४२

■ **उद्यानतंत्र**
रोपवाटिकेतील रोपांच्या निर्मितीसाठी आवश्यक माध्यमे
डॉ. लक्ष्मण सुरनर । ४५

■ **प्रक्रियातंत्र**
लिंबाचे विविध प्रक्रियायुक्त पदार्थ
प्रा. पी.एस. घुले । ४६

■ **पशुचिकित्सा**
जनावरांच्या आरोग्यासाठी औषधी वनस्पती
प्रा. प्रणिता सहाणे । ५१

■ **फुलशेती**
नफ्याची गोष्ट सांगणारी 'बोलकी' अबोली
प्रा. भूषण तायडे । ५७

■ **आरोग्यसंपदा**
सर्वार्थाने गुणकारी 'रताळे'
(सौजन्य : 'पूर्वा कृषिदूत' परिवार) ५९

■ **मधुवार्ता**
● मधमाशी पालनाला प्रोत्साहन देण्यासाठी मध उत्पादकांच्या 'फार्मर्स प्रोड्युसर कंपन्यां'ची स्थापना । ६१
● मधमाशीवरील 'वरोआ माईट्स'चे जैविक पद्धतीने नियंत्रण । ६२
(सौजन्य : 'पूर्वा कृषिदूत' परिवार)